

1 ואמר רב יהודה שלשה דברים מאריכין ימיו ושנותיו של אדם - המאריך תפילתו, והמאריך על שלחנו, והמאריך בבית הכסא
 Rav Yehuda says that one of the three things that prolong one's life is המאריך בתפילתו - prolonging one's tefillah, in other words this is seen as a very positive thing, however the gemora then quotes, R' Yochanan who said: כל המאריך בתפילתו: לא קשיא בה, ודלא עיין בה - one who prolongs his tefillah will eventually suffer heartache because his Tefillah will not be answered?
 The Gemara answers: לא קשיא בה, הא דלא עיין בה, - This is not a contradiction, for R' Yochanan - who considers prolonging tefillah detrimental - is referring to one who expects Hashem to answer his prayer on account of his prolonged tefillah, whereas Rav Yehudah - who considers prolonging tefillah beneficial - refers to one who relies on the mercy of Hashem and does not expect Hashem to answer his tefillah merely because he prolonged his tefillah.

2 Another thing Rav Yeudah said prolongs one's life is המאריך על שולחנו - one who prolongs his meal. The Gemara explains that this refers to one who prolongs his meal in the hope that a poor person will come along and he'll be able to feed him. Regarding this point, R' Yochanan and R' Elazar both said that today, ועכשיו - כל זמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר על ישראל - now, that we no longer have the Beis HaMikdash to atone for our sins עליו מכפר - שולחנו של אדם מכפר עליו - feeding the poor at one's table atones for him.

3 The Gemara later lists things that shorten one's life: אמר רב יהודה שלשה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם - Rav Yehudah said three things shorten the days and years of man: מי שנותנין לו...
 - ספר תורה לקרות, ואינו קורא - one who is honored to read from the Torah and refuses to do so.
 - כוס של ברכה לברך, ואינו מברך - one who is honored with leading the bentshing over a cup of wine and refuses to do so.
 - והמנהיג עצמו ברבנות - and one who behaves towards his fellow man with excessive authority. Which, is according to רב חמא בר חנינא is the reason why Yoseph passed away 10 years before his brothers.

1 ואמר רב יהודה שלשה דברים מאריכין ימיו ושנותיו של אדם - המאריך תפילתו, והמאריך על שלחנו, והמאריך בבית הכסא...

רב יוחנן
כל המאריך בתפילתו
 ומעיין בה, סוף בא לידי
כאב לב ?
לא קשיא
 רב יוחנן
 הא דמעיין בה, הא דלא עיין בה

2 המאריך על שולחנו...

Prolongs Meal
in Hope **Poor Person**
Will Come...

כל זמן שבית המקדש קיים מוזבח מכפר על ישראל ועכשיו - שולחנו של אדם מכפר עליו

3 אמר רב יהודה שלשה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם... מי שנותנין לו...

ספר תורה לקרות ואינו קורא
 כוס של ברכה לברך ואינו מברך
 והמנהיג עצמו ברבנות

Yoseph passed away 10 years before his brothers

4 After citing several other teachings regarding various topics, the Gemara cites a teaching regarding the appointment a leader:

אמר רב יצחק אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן נמלכין בציבור - Rav Yitzchak said: We may not appoint a leader over the community without consulting the community. He derives this from the Torah's description of Hashem's appointment of Betzalel as the one in charge of building the Mishkan: ראו בצלאל וגו' - See, Hashem has proclaimed by name Betzalel etc. The word "see" implies that Hashem asked Moshe whether he considered Betzalel worthy of the task. Moshe answered, לפני לא כל שכן, - If you, Hashem, consider him worthy, then he is certainly worthy to me. Hashem then told Moshe to consult with Klal Yisrael about Betzalel's appointment, and they gave the same answer as Moshe Rabbeinu.

4 אמר רב יצחק אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן נמלכין בציבור...
ראו קרא ה' בשם בצלאל וגו'
 Hashem asked משה
Whether he considered
worthy בצלאל
 ...רבנו של עולם
 אם לפניך הגון, לפני לא כל שכן
 Hashem told משה
to consult כלל ישראל
 ...they gave the same answer

5 The Gemara then goes on to describe the wisdom of Betzalel: Although Moshe instructed Betzalel to make the vessels of Mishkan and then the Mishkan itself, Betzalel correctly understood that Hashem wanted him to do the opposite and make the Mishkan first so that there should be proper place to put the vessels when he makes them.

אמר רבי יהודה אמר רב Rav Yehudah said in the name of Rav: Betzalel knew how to join the letters with which heaven and earth were created - meaning, he knew the esoteric secrets of creation.

5 The Gemara then goes on to describe the wisdom of בצלאל...
 משה instructed בצלאל
 1 Vessels
 2 משכן
 1 משכן
 2 Vessels
 אמר רבי יהודה אמר רב
 יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ...

6 The Gemara then begins a lengthy discussion about dreams and the meanings behind them. While it is beyond the scope of this review to enumerate each statement, we will review a number of them, beginning with the inherent prophetic nature of dreams:

- Rav Chisda said: חלומא בלא מפשר, כאגרתא דלא מקריא - a dream that has not been interpreted is like a letter that has not been read, meaning neither good nor bad will come about because of it.
 - Rav Yochanan said in the name of R' Shimon bar Yochai based on a derasha from a posuk, כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים - just like it is not possible to have wheat without some chaff, so too, it is not possible to have a dream that will become true without some nonsense included in it.

6 Dreams and the meanings behind them...
 ר' חסדא חלומא בלא מפשר כאגרתא דלא מקריא
 ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי
 כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים
 בשם שאי אפשר לבר בלא תבן

7 - אמר רבי לוי - לעולם וצפה אדם לחלום טוב עד כ"ב שנה - one should wait and hope that a good dream comes true, up to 22 years, as we saw by Yoseph whose dreams didn't come true only 22 years later.

7 אמר רבי לוי - לעולם וצפה אדם לחלום טוב עד כ"ב שנה...

יוסף

*Dreams didn't come true
Only 22 years later*

8 - Rav Huna bar Ami said in the name of R' Pedas in the name of R' Yochanan - הרואה חלום ונפשו עגומה, ילך ויתפרנו בפני שלשה - one who has a bad dream and is disturbed by it, should go and have it interpreted in the presence of three people. The Gemara explains that this does not mean that they should interpret his dream but rather שלשה בפני - that they should perform Hatovas Chalom for him. This means that the person who had the dream should say חזאי טבא הוא - I have seen a good dream and they should answer him, טבא הוא, וטבא ליהוי - It is indeed good, and may it be good, may Hashem transform it for the better. May it be decreed upon you seven times from Heaven that it be good, ויהבי טבא, - and may it indeed be good. In addition, the Gemara presents of a series of pesukim that should also said to him.

8 אמר ר' הונא בר' אמאי אמר ר' פדת אמר ר' יוחנן...

**הרואה חלום ונפשו עגומה
ילך ויתפרנו בפני שלשה**

They shouldn't interpret his dream

יטיבנו בפני שלשה

**טבא הוא
וטבא ליהוי
ויהבי טבא**

**חלמא
טבא
חזאי**

9 - The Gemara then says that חי מאן דחזא חלמא ולא ידע מאי חזא - one who had a dream and is unsure whether it was good or bad - ליקום קמי כהני - should go before the Kohanim during Birchas Kohanim and say the tefillah we say today של רבונו של עולם חלום חלמתי וגו

9 חי מאן דחזא חלמא ולא ידע מאי חזא...

**ליקום קמי כהני
רבונו של עולם
חלום חלמתי...**

10 - When Shmuel had a bad dream he would say the posuk וְחִלּוּמוֹת הַשּׁוֹא יִדְבְּרוּ - Dreams speak lies, and when he had a good dream would say this posuk in an interrogative tone, וְכִי חִלּוּמוֹת הַשּׁוֹא יִדְבְּרוּ - Do dreams speak lies!? Certainly not! - for it is written elsewhere regarding a Navi, בַּחלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ - I shall speak with him in a dream.

Rava explains that dreams speak the truth when they are sent to a person through a Malach, and they speak lies when sent through a שד - a demon.

10 When שמואל had a...

Bad Dream **Good Dream**

וְכִי חִלּוּמוֹת הַשּׁוֹא יִדְבְּרוּ
Certainly not!
בַּחלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ

DREAMS רבא

Truth **Lies**
מלאך **שד**

11 how do we know that all dreams follow the mouth, meaning that a dream turns out according to how it is interpreted? Because the posuk regarding Yosef's interpretation of the dreams of Paroh's officers, וַיְהִי כַאֲשֶׁר פָּתַר כֵּן הָיָה - Just as it he interpreted it for us, so did it happen. The Gemara in fact relates that R' Banaah once had a dream that was interpreted in 24 different ways by 24 different dream interpreters in Yerushalaim, and all 24 interpretations proved correct - because כל החלומות הולכין אחר הפה.

11 אמר רבי אלעזר מנין שכל החלומות הולכין אחר הפה...
וַיְהִי כַאֲשֶׁר פָּתַר כֵּן הָיָה
ר' בנאה
Had a DREAM
Interpreted in 24 ways
All Interpretations Proved Correct
כל החלומות הולכין אחר הפה

12 - If upon waking in the morning one automatically recites a posuk, it is considered a minor prophecy. there are three types of dreams that are destined to be fulfilled; חלום של שחרית - a dream that one has right before he wakes up. חלום שחלם לו חבירו - a dream that one's friend has about him, and חלום שנפתר בתוך חלום - a dream that was interpreted in middle of his dream. Some say, חלום שנשנה - a dream that one dreamt two times within one night - as we saw by פרעה whose dream was repeated during the same night as it says: ועל השנות החלום.

12 אמר רבי יוחנן השכים ונפל לו פסוק לתוך פיו הרי זו נבואה קטנה...
...Considered a Minor Prophecy
3 types of dreams are destined to be fulfilled

3	2	1
חלום שנפתר בתוך חלום	חלום שחלם לו חבירו	חלום של שחרית
4		
ועל השנות החלום		

13 - Rav Shmuel bar Nachmani said in the name of R' Yonasan, אין מראין לו לאדם אלא מהרהורי לבו - a person dreams only about things that he thought about during the daytime. Rava supports this from the fact that people do not dream of entirely far-fetched things such as - דקלא דדהבא - like a palm trees of gold and פילא דעייל בקופא דמחטא - elephants entering the eye of a needle

13 ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן...
 אין מראין אלא מהרהורי לבו
 לו לאדם
 דקלא דדהבא
 רבא
 פילא דעייל בקופא דמחטא